

Beløbet af disse Alderstillaæg for en enkelt Skoleraadskreds kan blive betydeligt større; thi da vil det kunne skee, at et saadant Skolefond vil faae en meget ringe, ja en altfor ringe Virkefærd med Hensyn til de øvrige Formaal, som ere den paalagte, og som man dog ganske vist maatte ønske, at den ogsaa kunde virke for. Dette vil jo desuden være Betingelsen for, at Skoleraadet kan vinde den rette Interesse for sin Virksomhed; thi det at uddele Pensioner og Alderstillaæg, som ere lovbestemte, er jo ikke Noget, der i og for sig kan vække nogen stor Interesse. Det er disse Følger, der ville fremkaldes af det Forslag, som er indbragt af Mindretallet, og som for mig vise sig som en Hovedbetænkelse derved. Hvorledes forøvrigt den endelige Ordning skal gaae for sig, naar man tænker sig Sagen efter Mindretallets Forslag, derom kan der vistnok være nogen Tvivl; thi det er ikke klart, hvad der herom er Mindretallets Mening. Den ærede Ordfører for Mindretallet antydede vel, at der kunde foretages en Forandring i Forslaget's Redaction i saa Henseende, som jo ogsaa vilde blive nødvendig, da den nuværende Redaction ganske vist er uklar. Jeg tvivler imidlertid ikke paa, at jeg dog har forstaaet Mindretallets Mening ved Hjælp af den nærmere Udvikling deraf, som findes i dets Motivering. Efter denne maa der antages at være Mindretallets Mening, at ethvert Skoleraad skal opgjøre, hvor stor dets Pensionsbyrde og tillige hvor stor dets Alderstillaægbyrde — som efter Mindretallets Forslag kan blive en meget værdende Størrelse — vil blive; samtlige Skoleraad skulle da indsende en Oversigt over disse Beløb, der kom til at paahvile dem, og derefter skulde Ministeriet foretage den endelige Opgjørelse og Fordeling af de, fra Statens Side nærmest til Pensionshjælp efter Lovforslaget tilstaaede 50,000 Rd. Jeg troer, at dette er Meningen deraf. Medens saaledes Lovforslaget gaaer ud paa, at enhver Skoleraadskreds bærer sin Alderstillaægbyrde som en bestemt Størrelse, nemlig 8 $\frac{1}{2}$ pr. Td. Hartkorn, og at det derimod kom til at afhænge af Pensionsbyrden, der kunde blive forskjellig for de forskjellige Skoleraadskredse, i

hvilket Forhold de 50,000 Rd. skulde fordeles, saa skal efter Mindretallets Forslag Alderstillaægbyrden tages med, for at faae det Forhold bestemt, hvorefter de 50,000 Rd. skulde fordeles. Men om nu end paa denne Maade en meget stærk bebyrdet Skolefond fik en noget større Deel af de 50,000 Rd., saa vilde man dog ikke derved kunne forhindre, at Alderstillaægbyrden under uheldige Omstændigheder kunde stige saa høit, at den enkelte Skolefonds Kræfter til at virke for andre Formaal, som allerede af mig udtalt, derved vil blive betydeligt hæmmet og indskrænket. Det er disse Betænkelseheder, som jeg har ved at gaae ind paa den nu foreslaaede Ordning. Jeg troer, at Udfæstets Fremgangsmaade er baade simplere, sikrere og mere helbringende; den har navnlig den Fordeel, som jo egentlig ikke skal fremhæves fra Ministeriets Standpunkt, men som ellers her paa Rigsdagen ved adskillige Lovforslag er kommen frem, hvor den efter min Formening var mindre passende, nemlig, at Ministeren staaer udenfor denne Sag. Naar Regjeringens Forslag følges, er det givet med temmelig Sikkerhed, hvorledes hver enkelt Skolefonds hele Formuestatus stiller sig, hvad Kræfter den har at virke med; hvorimod dette altid bliver noget mere tvivlsomt, naar den Vel følges, som her er foreslaaet. Det er muligt, at Skolelærerne ville finde sig bedre tjent med dette Forslag; men, naar Lovudfæstet tages tilfølgelse, hvorved der for Læreren er Udset til efter en længere fremrykket Tjenstald, om han end ikke med Bestemthed kan forudsige, naar dette Tidspunkt vil indtræde, at kunne erholde et Tillæg til Lønnen, saa troer jeg, at dette, i Forbindelse med hvad der forøvrigt ved denne Lov skeer til deres Kaars Forbedring, vil blive modtaget med Tilfredshed.

Hvad angaaer det Forslag, der er gjort til § 10, saa kan det jo være meget tvivlsomt, om man skal sætte 100 Rd. eller 75 Rd., om 50 Rd. eller 25 Rd.; da det Beløb, som forudsættes hertil, er bestemt, nemlig 8 $\frac{1}{2}$ pr. Td. Hartkorn, saa vil der i det ene Tilfælde blive nogle Færre, der vilde faae det større Tillæg, og i det andet Tilfælde vilde nogle flere faae det mindre Tillæg; man har i den Henseende